

Wales-hospital med 2.500 senge har næsten udryddet tryksår

Nultolerance over for trykskader gennemsyrrer kulturen på universitetshospitalet i Swansea.

Hver gang en patient får en trykskade, er det en begivenhed, der vækker opmærksomhed og ærgrelse på universitetshospitalet Abertawe Bro Morgannwg (ABM) i Swansea i Wales. Holdningen på hospitalet er nemlig, at trykskader er et unødvendigt onde. På hele hospitalet med i alt 2.500 senge opstår færre end ti trykskader pr. måned i gennemsnit. Det er resultatet af en fokuseret indsats i forbindelse med den walisiske patientsikkerhedskampagne 1000 Lives Campaign, der startede i 2008.

Der er stadig patienter, der indlægges med trykskader, men som patient på ABM er man beskyttet af SKIN Bundle. Det er en tjekliste, som sikrer, at alle patienter risikovurderes ved indlæggelsen, og at udsatte patienter derefter systematisk bliver tjekket for begyndende rødme af huden, lejres på det rette underlag, ernærings-screenes og vendes eller mobiliseres. Hospitalet gør altså det samme som alle andre hospitaler.

Trykskader eller tryksår

Trykskader er læsioner af hud og underliggende væv forårsaget af længerevarende, uaflastet tryk. Skaderne inddeles i grad 0-4, hvoraf kun grad 2-4 er egentlige sår.

Grad 0 Rødme af huden, der forsvinder ved fingertryk

Grad 1 Rødme af huden, der ikke forsvinder ved fingertryk

Grad 2 Delhudstab eller bulladannelse

Grad 3 Fuldhudstab

Grad 4 Fuldhudstab, der går ned til underliggende knogle.

Forskellen er, at det nu sker hver gang for alle patienter.

For bare få år siden opstod der på ABM tryksår hos ca. 13 pct. af patienterne, svarende til 400-450 hospitalserhvervede tryksår (grad 1-4) pr. måned på hele hospitalet. Det svarer til niveauet på andre britiske hospitaler.

Invaliderende og kostbare

Først var det en enkelt afdeling, der viste, at det kan lade sig gøre at eliminere skaderne. Det var hospitalets plastikkirurgiske afdeling, hvor Hamish Laing er overlæge. Siden april 2008 har afdelingen kun haft en eneste trykskade, grad 2. Senere er de gode resultater blevet spredt til alle 92 afdelinger på sygehusets fire matrikler. Det er sket gradvist over et års tid.

»Trykskader er forfærdelige for patienterne. De er invaliderende, og de kan være livstruende. De er kostbare for samfundet, og hvad mere er: Det ser ud til, at det er muligt at undgå dem helt«, siger Hamish Laing. Hans filosofi om »nultolerance« over for trykskader har fået gennemslagskraft i kulturen på hele hospitalet.

Alle afdelinger på ABM registrerer trykskader i hospitalets it-system, og hospitalsledelsen kan derfor holde øje med, at forbedringerne er holdbare. De enkelte afdelinger tæller antallet af dage, der er gået siden sidste trykskade, og flere afdelinger har opnået et helt tryksårsfrit år. I de sjældne tilfælde, hvor skaden alligevel sker, gennemføres en kerneårsagsanalyse for at forebygge gentagelser.

I Danmark er trykskader også et stort problem. En undersøgelse på seks danske hospitaler i 2002-2008 fandt trykskader (grad 1-4) hos 15-25 pct. af indlagte patienter. I projektet Patientsikkert Sygehus arbejder fem danske sygehuse med Tryksår-pakken, som svarer til det britiske SKIN Bundle. På Kirurgisk Afdeling K1 på Sygehus Thy-Mors er der kun opstået en eneste trykskade i løbet af 2011.

Journalist

Charlotte Frenndved,
Dansk Selskab for
Patientsikkerhed, charlotte.
frenndved@regionh.dk

foto

Arkivfoto: Søren Svendsen